

Kindlustus & turvalisus

OKTOOBER 2010

Lehe toimetaja ja kujundas Eesti Päevalehe teema- ja erilehtede osakond.
Projektijuht: Nele Laev, nele.laev@epl.ee, tel: 680 4505

Kui kindlustusleping ei kata riske, mis vara tegelikult ohustavad, võib kogu kindlustusmaksest saada mahavisatud raha. Tihti otsustatakse kindlustada vaid hoone, kuid mõelda tuleks ka seal sees olevale varale ja kahju suurusele, kui kõik peaks korraga hävima. Täiuslikuma kaitse saab hoone kindlustuse koduse vara kindlustusega kombineerides. Veelgi laiema kaitse kodukindlustusele annab vastutuskindlustus.

Kas teadsid, et:

- Kõige sagedamini kahjustab kodusid vesi. Enamasti on tegemist torude (veetorude, kütetorude, radiaatorite) purunemisega. Katki on läinud ka veeboilerid ja kraanid. Sellel talvel oli palju juhtumeid, kus lumesulamisvesi kahjustas korterite ja elamute siseviimistlust.
- Selle aasta kaheksa kuu jooksul on 58% Seesam Kindlustuse hüvitatud juhtumitest seotud veekahjudega. Suurim hüvitatud veekahju sellel aastal on olnud 251 000 krooni, keskmine kahjuhüvitis on 32 000 krooni.
- Tulekahjusid esineb võrreldes veeavarriidiga hoopis harvemini. Kui aga tuli lahti pääseb, on tagajärjed veekahjust oluliselt ulatuslikumad. Tulekahjude algpõhjused on väga erinevad: tuli saab alguse elektrisüsteemidest, ülekütmisest, süttivate materjalide unustamisest tule või küttekollete lähedusse jms.
- Tulekahjudega seotud hüvitiste osakaal Seesam Kindlustuse 2010. aasta väljamaksetes on 8%. Keskmine kahjusumma on 230 000 krooni.
- Kindlustuslepingut sõlmides peetakse kõige suuremaks ohuks vargust. Tegelikult moodustavad varguse ja vandalsmiga seotud kahjud ainult 7% hüvitatud kahjude koguarvust. Võrreldes vee- ja tulekahjudega on vargustega tekitatud keskmine kahju väiksem – 18 000 krooni.

Enne mõtlemist, siis kindlusta

TUNNE OMA KODUGA SEOTUD RISKE

Kodu kindlustades on otstarbekaim kõik koduga seonduvad turvalisuse riskid läbi mõelda ja valida selline kindlustuskaitse, mis vastab tegelikele vajadustele. Näiteks tuleks kodu puhul hinnata: kas ukse-aknad on piisavalt turvalised? Millist signaalsüsteemi paigaldada? Millises seisukorras on minu maja torustik? Ühelt poolt saab iga inimene ise tagada, et riskid oleksid väiksemad, kuid näiteks veekahjud kipuvad tihti olema ettenägematud. Kuidas saaks kortermaja elanik hinnata, millises seisukorras on naabri torustik või kas elamu katus peab tugevale vihma-sajule vastu. Samuti on raske saada loodusjõudude vastu. Viimaste Eestit kimbutanud tormide valguses on vihma ja tuule tekitatud kahjud üha tihedamad ja ulatuslikumad. Inimese loomuses ei ole negatiivseid stsenaariume oma peas läbi mängida, kuid kahjuks ei piisa ainult parema ilma lootusest.

KOGURISKIKINDLUSTUS VÕTAB ARVESSE OOTAMATUD SÜNDMUSED
Seesam Kindlustusest leiab sobiliku lahenduse kolme kindlustuskaitse variandi seast: tule- ja tormikindlustus, pakettkindlustus ning koguriskikindlustus.

Seesam Rahvusvahelise Kindlustuse AS-i arendusdirektor Priit Kuuskme soovib valida nii maja või korteri kui ka koduse vara kindlustamiseks koguriskikindlustuse paketi ning lisada kindlasti sellele ka vastutuskindlustuse. Ko-

guriskikindlustus erineb teistest pakettidest selle poolest, et katab enamiku äkiliste ja ettenägematute sündmuste põhjustatud varakahjustest. Ostes juurde ka vastutuskindlustuse, on võimalik saada hüvitist kahju eest, mille inimene ise on kolmandatele isikutele või nende varale tekitanud.

Ka Seesami kahjukäsitlusosakonna juhataja Ly Jõhvik sõnul on koguriski pakett kõige kindlam valik. Kui tule- ja tormi- ning pakettkindlustuse puhul on loetletud konkreetsed kindlustatavad riskid, siis koguriskikindlustuse puhul kuuluvad hüvitamisele veel paljude ettenägematute sündmuste tagajärjel tekkinud kahjud. Näiteks kukutab tugev torm majale puu, mis lõhub katuse ning seetõttu rikub vihm ülakorruse tubade tapeedid ja põrandad ning muudab kasutuskõlbmatuks mööbli ja kodutehnikat. Niisugust õnnetust pole paraku võimalik ette aimata. Võttes aga oma majale ja ka kodusele varale koguriskikindlustuse, kuulub kogu kahju Seesamis hüvitamisele.

Koguriskikindlustusest on abi ka mitmete kodu ette tulla võivate äparduste puhul: näiteks kukub kodu köögikappe koristades raske haudepott kogemata keraamilisele elektripliidile ning lööb selle puruks. Seegi on Jõhvik kinnitusele ettenägematu juhtum ning koguriski paketi ostnud inimesel on õigus saada katkise pliidi eest hüvitist. „Hüvitamisele ei kuulu tavapärasest kasutamisest ja kulumisest, vigasest ehitus- ja remonditööst, lume ja jää raskusest põhjustatud kahjud, mis ei ole tekkinud ootamatult,“

märgib Ly Jõhvik. „Kui aga novembris sadas öösel ootamatult maha paks lumi ning meie kliendi kasuhoone purunes, hüvitasime talle tekkinud kahju, sest ta ei saanud juhtunut kuidagi ette näha ega ära hoida.“

Tähtis on arvestada, et koguriskikindlustus hüvitab kõik ootamatuid sündmusi tekkinud kahjud kodule sel juhul, kui kindlustus on ostetud nii ehitisele kui ka kodusele varale. „Kui kodune vara pole kindlustatud ja midagi juhtub, hüvitab kindlustus küll seintele, põrandale või muule hoone osale tekkinud kahju, kuid hüvitamata jäävad rikutud riided, kodutehnika ja muud esemed,“ selgitab Jõhvik.

VASTUTUSKINDLUSTUSEST ABI KODUST KAUGEMALGI

Vastutuskindlustuse lisamine tõstab kindlustunnet veelgi – kui midagi teie elamises juhtub, ei pruugi ju häda saada vaid teie kodu. Näiteks kui teie korteris puruneb veetoru ja vesi jookseb põrandate ja seinte vahel alumiste naabrite korterisse, hüvitab Seesam ka neile tekkinud kahjud. Niisamuti on õigus hüvitisele, kui teie kodust alguse saanud tulekahjusuits ja kustusvesi naabrite elamise rikuvad.

„Sündmused, mis saavad alguse teie kodust ja kolmandatele isikutele kahju põhjustavad, kuuluvad vastutuskindlustuse olemasolul hüvitamisele,“ kinnitab Jõhvik.

Eraisiku vastutuskindlustus laieneb aga kodu piiridest kaugemalegi. Kui Eestis jalgrattal ringi sõites kogemata

kellegi auto vastu põrkate ja ükselt värvimaha kriibite, hüvitab kindlustus tekitatud kahju. Siia alla mahuvad ka juhtumid, kui teie koer möödakäijat hammustab või laps kaupluses hinnalise eseme lõhub. Alla seitsmeaastase lapse tekitatud kahju hüvitatakse isegi siis, kui ta tegi seda tahtlikult.

KINDLUSTUSE MÕTE ON ENDISE OLUKORRA TAASTAMINE

Seesam kindlustab hoone või korteri täisväärtuskindlustuse põhimõttel. See tähendab, et poliisil puudub harjumuspärane kindlustussumma. Kliendid ei pea muretsema, kas õnnetuse korral saab kindlustuselt kahjude katteks piisavalt raha. Täisväärtuskindlustus tähendabki seda, et igal juhul on tagatud hoone või korteri taastamine selle endisel kujul.

KODUSE VARA KINDLUSTAMISE ALUSEKS ELAMISPINNA SUURUS

Koduse vara hüvitislimiit leitakse vastavalt maja või korteri eluruumide pinnale – mida suurem on elamine, seda rohkem on inimesel tavaliselt ka kodust vara. „Kui aga klient arvab, et tema kodune vara on sel põhimõttel leitavast summast rohkem väärt, on tal võimalik limiiti tõsta,“ kinnitab Priit Kuuskme. Koduse varana on automaatselt 45 000 krooni ulatuses kindlustatud ka eri kollektioonid (nt kunstikogud) ning mitteregistreeritavad sõidukid (jalgrattad, sõudepaadid, mopeedid). Siingi on võimalik hüvitispiiri tõsta, võib ju haruldase kunstikogu väärtus tõesti olla oluliselt kõrgem.

KODU TURVALISUS ALANDAB KINDLUSTUSMAKSET

Kindlustusmaksu suurus arvutatakse asudes võetakse arvesse mitmeid asjaolusid. Nii sõltub kindlustuse hind eluruumide pinna suurus, hoone kasutusotstarbest, kandekonstruktsioonist, vanusest, valitud kindlustuskaitse variandist, omavastutusest ning kodu turvalisusest.

Mida suurem on kindlustusvõtja valitud omavastutusmäär, seda väiksemaks kujuneb kindlustusmaks. Vastavalt oma rahalistele võimalustele peaks kaaluma, kas on lihtsam maksta iga kuu natuke rohkem, et õnnetuse korral oleks omavastutusena välja käidav summa väiksem või valida minimaalsed kuumaksed ja arvestada suurema omavastutusega.

Kui teie kodu on valvekeskusesse ühendatud töökorras signaalsüsteem, mis fikseerib murdvarguse, tule- või veekahju aset leidmise, ei rakenda nende kahjude hüvitamisel omavastutust. Hüvitise väljamaksmisel ei rakendata omavastutust ka siis, kui korterisse murti sisse turvaluku lõhkumise teel.

Kui riskide hindamine ja maاندamine kõlab keeruliselt, ei pea õigete valikute tegemiseks ise kindlustusspetsialistiks hakkama. Kõige lihtsam on pöörduda ekspertide poole, kellega koos võib selgitada, mis ohud igapäevaelus varitsevad ja kuidas ennast nende vastu kõige otstarbekamalt kindlustada.

Korterelamu kindlustamine tagab igale selle elanikule turvatunde

Korteriomaniiku elukvaliteeti mõjutab oluliselt ka see, mis jääb tema koduuksest välja – kodu muudavad elamisväärseks puhtad ja korras koridorid ning ohutu ja meeldiv elamu ümbrus. Elanike ühisomandi korrashoiu eest vastutab enamasti korteriühistu, kes ei pruugi aga ka parima tahtmise juures ette näha loodusõnnetusi, tulekahjusid või vandalismi. Kodukindlustus, mis katab korteri piirsesse jääva remondi kulud, ei korva elamu ühisomandi kahjusid. Korteriühistule alguse saanud tulekahju tulemusena saavad tõenäoliselt aga kannatada ka koridor, katus või vahelagi. Kui korterelamus tekib kahju, siis tavaliselt puudutab see paljusid inimesi ja perekondi ning tekitab lisakulutusi igakuiste arvete kõrvale.

KORTERIÜHISTULE MÕELDUD KINDLUSTUS

Üks Järvamaa asula korteriühistu seisabki silmitsi suurte probleemidega. Augustitorm viis katusele mitu plaati eterniiti, naabrimees jäi põleva suitsuga magama ning pani oma korteri põlema, kevadine lumesulamisvesi uputas üle keldri ja rikkus väliskoridori. Raha aga pole õnnetuste tagajärjel tekkinud kahjude likvideerimiseks praegu kuskilt võtta. Korteriühistu juhatuse esimees tunnistab, et paraku ei ole osatud maja kindlustamisele mõelda.

Seesam Kindlustuse kahjukäsitlusosakonna juhataja Ly Jõhvik sõnul pakub selliste juhtumite puhul abi spetsiaalselt korteriühistule mõeldud kindlustus.

„Korteriühistud võiksid tõsiselt kaaluda elamu kindlustamist. Loodus muutub üha ettearvatumaks. Sellel aastal on kahjud olnud tohutud – äikesetormid, karmide tingimustega talv. Pealegi pole korrapärane kindlustusmaks võrreldav nende kuludega, mida tuleb korvata siis, kui kindlustamata elamuga midagi juhtuma peaks,” tõdeb Ly Jõhvik.

KINDLUSTUS ÜHISELE VARALE

Korteriühistu saab ühisvara kindlustamiseks sõlmida varakindlustuse lepingu, millega kaetakse hoone need osad, mis kodukindlustuse piirsesse ei mahu – katused, trepikojad, rõdud, vundamendid, vahelaed, soojusõlmed, kütte-, veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemid jms. Elamut saab kindlustada loodusõnnetuste, vandalismi, veeavarii ja tulekahju vastu.

„Kõige sagedasemad õnnetusjuhtumid, kus kahjustada saab ka elamu ühisomand, on torustike purunemisest tekkinud veekahjustused,” märgib Ly Jõhvik. Ka katuse purunemist tõrjult on viimastel aastatel mitmel korral ette tulnud.

Kindlustust omav ühistu saab nüisugustel puhkudel kergendatult hingata, sest raha remondiks või koguni uue katuse või veetorustiku ehitamiseks tuleb kindlustusfirmalt. Vastupidisel juhul sõltub lahendus ühistu remondifondist, kus ei pruugi uue katuse ehitamiseks piisavalt vahendeid leiduda.

Siinkohal tuleks kindlasti meele pida, et kindlustushüvitise väljamaksmisel on oluline toimunud õnnetuse põhjus. Kindlustusleping hüvitab kulud, kui kahju leiab aset korteriühis-

tust sõltumatul põhjusel. Ei hüvitata näiteks hoone katusele lume raskusest tekkinud kahju, kui ühistu pole mõistliku aja jooksul täitnud oma hoolduskohustust hoida elamu katused lumest puhtad.

HINDA KÕIKI RISKE

Soovitatav on ühisvara kindlustada koguriskikindlustuse põhimõttel, mis kaitseb ühistu vara mitmesuguste ootamatuste korral. Selleks puhuks pakub Seesam laiendatud kinnisvarakindlustust. Tegemist on kindlustusturul unikaalse koguriski kindlustuskaitsega, mille alusel on kaetud lisaks tavapärastele riskidele (tuli, pikselööök, plahvatus, torustiku leke, sissemurdmine, vandalism ja torm) ka kahjud, mis on tekkinud näiteks hoonele kukkunud puudest, ebakvaliteetsest ehitustööst, veeavariidest ning läbi katuse konstruktsioonide voolanud vihma-veest.

VASTUTUSKINDLUSTUS

Vara kindlustamise kõrvale on korteriühistul võimalik kindlustada ka ühistu vastutusega seotud riskid. Näiteks vastutab ühistu, et katused oleksid lumest ja jääpurikatest puhtad ning hoone teenindavad süsteemid (näiteks veetorustik ja küttesüsteem) korras. Kui katuseräästast kukkuv jääpurikas autokatuse lõhub või jalakäijat vigastab, korvab kahju kindlustus. Ühistu hooldatakse olnud vee- või kütetorustiku purunemisest alguse saanud veekahju võib põhjustada kahju korteri siseviimistlusele või korteriomaniku valdasvarale ning jälle korvab kahjud kindlustus. Mõlemal juhul ei piisa ühistu varakindlustuse olemasolust, vajalik on sõlmida ka vastutuskindlustus.

ANNA ELAMU KOHTA ÕIGET INFOT

Elamu kindlustusmaks sõltub eri teguritest, sh maja üldkonstruktsioonist ja hoone vanusest. Väga oluline on kindlustuse planeerimisel oma elamu kohta õiget infot anda.

„Sageli jääb korteriühistul torustik vajaliku tähelepanuta. On olnud olukordi, kus lepingus seisab, et maja on renoveeritud aasta või paar tagasi, kuid veetorustiku purunemisel selgub, et torustik on 40 aastat vana. Sellisel juhul on kindlustusel õigus kahju hüvitamisest osaliselt või täielikult loobuda,” rõhutab Ly Jõhvik tõeste andmete edastamise olulisust.

Kindlustus hüvitab:

- Kortereelamu, milles asub ka büroo, on Seesamis kindlustatud 121 miljonile kroonile. Hiljuti puhkes majas tulekahju, kus said kannatada trepikoda, lift ja hoone välisfasaad, kahjusumma on 500 000 krooni. Kindlustushüvitis makstakse välja järk-järgult, vastavalt hoone taastamistöele.

- Korteriühistu omav vastutuskindlustus summas 1 miljon krooni. Talvel kukkus majakatusele lumi ja jää allolevale sõiduautole ning vigastas masinat nii, et hilisem remont läks maksma 103 500 krooni. Seesam hüvitas sellest 88 500 krooni, omavastutusena jäi ühistu kanda 15 000 krooni.

ANDMED: LY JÕHVIK, SEESAMI KAHJUKÄSITLUSOSAKONNA JUHATAJA